

[Bodil Koch.]

være anderledes, end at psykologiske og juridiske betragtninger må brydes med hinanden.

Men der sidder her i folketinget en række jurister, der i sin tid gav udtryk for stor betænkelighed ved dommen over Schouw-Nielsen. Den nuværende finansminister mente ikke engang, at der fandtes beviser for hans skyld, ikke engang indicier, og landsretssagfører Hanne Budtz talte om, at sagen havde et skær af hekseproces, og mente, den burde være taget op igen; det samme håbede jo i øvrigt finansministeren måtte ske engang. Lone Spanheimers bog vækker ønsket om, at dette nu må ske.

Sagens anden udøvende part, Hardrup, benægtede jo oprindelig energisk, at Schouw-Nielsen havde haft lod og del i bankrøveriet, og først efter, at han havde været til mentalanalyse eller rettere sagt til mental behandling, afgav han sin såkaldte stilebogsbekendelse, hvor han indrømmede at have været hypnotisk påvirket af Schouw-Nielsen. Begge de to psykiatriske eksperter havde i årevis interesseret sig for hypnotiske fænomener, derunder spørgsmålet om, hvorvidt det var muligt, at man kunne begå en forbrydelse gennem et andet menneske som hypnotisk medium. Man kan ikke fri sig for en fornemmelse af, at de i Hardrup, henholdsvis Schouw-Nielsen, fandt de mænd, der måtte kunne bekræfte teorien. Hardrup skrev i sin tilståelse, at den nye indsigt, han var kommet til, skete efter et uophørligt bombardement af hans sind; der var jo brugt posthypnose og narkotiske midler, og jeg ved ikke hvad — noget fremmed i og for sig for dansk retsvæsen. Hele behandlingsformen blev jo også på det skarpeste kritiseret af overlæge Geert-Jørgensen, der var psykiatrisk rådgiver for Schouw-Nielsens forsvarer.

Nu håber jeg, at justitsministeren ikke bare vil henvise til, at hypnose-teorien er blevet afvist af klageretten, og at Schouw-Nielsen selv uden hypnosemomentet ville være blevet dømt, for det er der jo faktisk ingen, der kan vide. Her er det, tampen brænder. Dommen faldt, mens hele hypnose-teoris-pørgsmålet drøftedes vidt og bredt og optog alle sind, og nævningerne kan næppe have undgået at være blevet påvirket deraf.

Nu vil jeg gerne spørge justitsministeren, om han dog ikke i det mindste mener, at dansk retspleje ville være vel tjent med, at denne sag blev genoptaget i en mindre hektisk atmosfære, end tilfældet var dengang.

Justitsministeren (Thestrup): Bjørn Schouw-Nielsen blev ved østre landsrets dom af 17. juni 1954 kendt skyldig i røveri af særlig farlig karakter og forsøg herpå samt i manddrab, idet han ifølge nævningernes kendelse havde planlagt og ved påvirkning af forskellig art, herunder hypnotisk påvirkning, havde tilskyndet en medtalt til at begå disse forbrydelser, og Schouw-Nielsen blev idømt livsvarigt fængsel.

Landsrettens dom blev stadfæstet af højesteret den 10. november 1955. Ved kendelse af 29. juni 1957 afviste klageretten en begæring fra Schouw-Nielsen om genoptagelse af sagen. Det udtaltes i kendelsen bl. a., at man ikke kunne lægge den under sagen fremsatte og nærmere begrundede opfattelse, at Schouw-Nielsen ved hypnotisk påvirkning havde tilskyndet den medtalt til at begå forbrydelsen, til grund.

Imidlertid siges det videre i kendelsen, at klageretten ikke som følge heraf finder det overvejende sandsynligt, at de i sagen i øvrigt foreliggende og af nævningerne til grund lagte bevisligheder for, at Schouw-Nielsen ved påvirkning har tilskyndet medtalt til at begå nævnte forbrydelser og har planlagt disse, er bedømt urigtigt.

Klageretten fastslår altså i 1957 ganske klart, at selv om man bortser fra hypnose-spørgsmålet, er der ikke grundlag for genoptagelse af sagen som følge af de i øvrigt foreliggende og af nævningerne til grund lagte bevisligheder. Senere har klageretten i november 1957, i maj 1962 og i oktober 1968 afvist begæringer fra Schouw-Nielsen om genoptagelse af sagen.

Det er rigtigt, som fru Bodil Koch siger, at efter retsplejeloven er det klageretten og ikke justitsministeriet, der har afgørelsen af, om en straffesag skal genoptages eller ikke. Begæring om genoptagelse må indgives af den domfældte selv. Jeg hører nu, at Schouw-Nielsens advokat har indgivet en sådan begæring om genoptagelse, og den er jeg ude af stand til og må ikke på nogen måde søge at indvirke på. Det må blive klageretten, der træffer sin afgørelse. Det er jo